

УДК 616.31:372](477.86)

О.М. Череп'юк*, О.У. Стадник**

РІВЕНЬ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

* ДВНЗ "Івано-Франківський національний медичний університет"

** Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Актуальність дослідження.

Стоматологічна захворюваність у наш час належить до найпоширеніших серед різних вікових груп, а стоматологічна допомога стала одним із наймасовіших видів медичного обслуговування, особливо серед дитячого населення, і суттєво впливає на формування стоматологічного здоров'я дітей. Це зумовлено тим, що поширеність стоматологічних захворювань у дітей різних регіонів України досягає 95,3 % [1]. За даними Безвуско Е.В. (2013), поширеність карієсу постійних зубів у дітей Львівської області становить, у середньому, 81,44% при інтенсивності ураження 3,68 зуба. При аналізі структури індексу КПВ виявлено, що частка каріозних зубів (К) переважає над часткою запломбованих (П), що очевидно свідчить про недостатній рівень санації порожнини рота [2]. Подібні дослідження, проведені І.В. Задорожною (2014), виявили вірогідні відмінності в структурі індексу КПВ – показники каріозних тимчасових та постійних зубів у дітей у 2–5 разів переважають над числом пломбованих [3].

Слід зазначити, що карієс зубів у дітей розвивається вже в ранньому віці. Так, за даними Н.О.Савичук (2011), у дітей м. Києва віком 3-х років поширеність карієсу становить 34,8% при інтенсивності ураження 2,6 зуба [4]. Висока також (82,84%) поширеність карієсу серед 5-річних дітей м. Вінниці [5]. У дітей шкільного віку м. Львова поширеність карієсу тимчасових зубів складає, в середньому, 71,19%, при цьому кількість каріозних зубів (к), що припадає на одну дитину, складає 2,5 зуба, а кількість запломбованих (п) – лише 0,9 зуба [6].

У зв'язку з цим вивчення структури ураженості карієсом та рівня стоматологічного здоров'я дітей є достатньо актуальним, оскільки це сприятиме підвищенню ефективності надання стоматологічної допомоги та організації профілактичних заходів дітям у окремому регіоні проживання.

Мета дослідження. Вивчення ураженості карієсом тимчасових зубів та рівня стоматологічної допомоги дітям дошкільних закладів м. Івано-Франківська.

Матеріал і методи.

Для досягнення поставленої мети було проведено обстеження 385 дітей віком 2-5 років дошкільних закладів м. Івано-Франківська. З метою оцінки ураженості карієсом тимчасових зубів та визначення потреби в лікуванні визначали інтенсив-

ність карієсу за індексом кп. Рівень стоматологічної допомоги (РСД) визначали за формулою: $РСД = 100\% - (к \div кп) \times 100\%$, де кп – середня інтенсивність карієсу тимчасових зубів обстежених дітей, к – середня кількість нелікованих каріозних уражень. Результати дослідження опрацьовані статистично за допомогою критерію Ст'юдента.

Результати дослідження.

Аналіз отриманих результатів показав, що поширеність карієсу тимчасових зубів у обстежених дітей становить, у середньому, $89,32 \pm 1,35\%$ (рис. 1). Характерним є зростання поширеності карієсу тимчасових зубів у дітей 2-4 років з $88,65 \pm 1,21\%$ до $94,84 \pm 1,42\%$ випадків відповідно ($p < 0,05$). У дітей 5-річного віку спостерігається зниження поширеності карієсу тимчасових зубів у порівнянні з попередніми віковими групами ($82,11 \pm 1,29\%$), найбільш помітно ця закономірність виражена в порівнянні з дітьми віком 4 роки ($p < 0,05$).

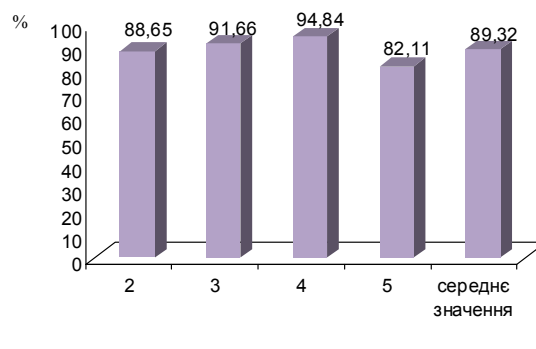

Рис. 1. Поширеність карієсу тимчасових зубів у обстежених дітей

При дослідженні ураженості карієсом тимчасових зубів у обстежених дітей виявлено, що інтенсивність карієсу становить, у середньому, $3,17 \pm 0,48$ зуба (табл. 1). При цьому в дітей 2-річного віку ураженість карієсом зубів найнижча і становить, у середньому, $2,86 \pm 0,17$ зуба. У дітей 3-х років інтенсивність карієсу є незначно вищою відносно дітей 2-х років ($p > 0,05$). Найвища інтенсивність карієсу тимчасових зубів у дітей віком 4-х років – $3,71 \pm 0,11$ зуба, що суттєво вище, ніж у дітей 2-річного віку ($p < 0,05$). У дітей 5-річного віку індекс кп становить, у середньому, $3,01 \pm 0,27$ зуба, тобто дещо зменшується відносно дітей попередньої вікової групи ($p > 0,05$), але залишається достатньо високим відносно дітей 2-річного віку ($p < 0,05$).

Інтенсивність карієсу зубів (кп) і кількість каріозних зубів, які потребують лікування в обстежених дітей

Вік дітей (у роках)	Кількість обстежених дітей (n)	кп	к		п	
			абс.	%	абс.	%
2	96	2,86±0,17	1,58±0,23	55,24±2,45	1,28±0,15	44,76±2,32
3	97	3,08±0,52 *>0,05	1,69±0,18 *>0,05	54,87±2,56	1,39±0,27 *>0,05	45,13±2,47
4	97	3,71±0,11 **<0,05	2,14±0,34 **>0,05	57,68±2,31	1,57±0,24 **>0,05	42,32±2,43
5	95	3,01±0,27 ***<0,05	1,83±0,12 ***>0,05	60,79±3,13	1,18±0,21 ***>0,05	39,20±1,74
Всього	385	3,17±0,48	1,81±0,21	57,10±2,67	1,36±0,28	42,90±1,36

Примітка: * - ступінь достовірності між інтенсивністю зубів (кп) у дітей 2 і 3 років;

** - ступінь достовірності між інтенсивністю зубів (кп) у дітей 2 і 4 років;

*** - ступінь достовірності між інтенсивністю зубів (кп) у дітей 2 і 5 років.

Аналіз окремих компонентів індексу кп показав, що кількість каріозних зубів (к), що припадає на одну дитину, становить, у середньому, 1,81±0,21 зуба. Найбільш високим цей показник виявлений у дітей 4-річного віку і складає, в середньому, 2,14±0,34 зуба, це у 1,3 рази більше, ніж у дітей віком 2-х років (1,58±0,23 зуба, $p>0,05$). Кількість запломбованих зубів на одну дитину становить, відповідно, 1,36±0,28 зуба, при цьому найвище значення індексу (п) також виявлено в дітей віком 4-х років (1,57±0,24%) відносно дітей інших вікових груп ($p>0,05$). Отже, частка запломбованих зубів серед обстежених дітей складає всього 42,90±1,36%, тоді як частка каріозних зубів становить 57,10±2,67%, що свідчить про недостатній рівень санації ротової порожнини в обстежених дітей.

Таким чином, при визначенні рівня стоматологічної допомоги в групі обстежених дітей виявлено, що показник РСД у обстежених дітей становить, у середньому, 42,9% (рис. 2).

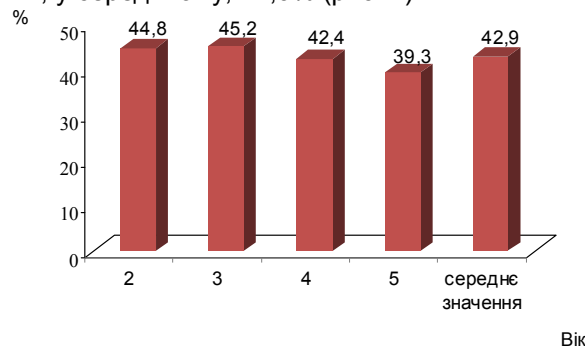

Рис. 2. Рівень стоматологічної допомоги в різних вікових групах обстежених дітей

При цьому в дітей віком 3-х років виявлено найвище значення цього показника (45,2%). З віком індекс рівня стоматологічної допомоги дещо знижується і в групі дітей 5-ти років його значення найнижчі (39,3%). Проте, незважаючи на незначні коливання в різних вікових групах дітей, рівень стоматологічної допомоги в обстежених дітей загалом характеризується як недостатній.

Висновки.

Отже, за результатами проведених досліджень було встановлено високу поширеність при середньому рівні інтенсивності карієсу тимчасових зубів у дітей дошкільних закладів м. Івано-Франківська. Частка зубів, які потребують лікування, переважає над запломбованими зубами, що свідчить про недостатній рівень стоматологічної допомоги в цій групі дітей (РСД = 42,9%).

Перспективи подальших досліджень.

Вивчення стану твердих тканин у дітей окремого регіону сприятиме вдосконаленню надання стоматологічної допомоги та плануванню заходів з профілактики стоматологічних захворювань.

Література

1. Біденко Н.В. Ранній карієс у дітей: стан проблеми в Україні і світі / Біденко Н.В. // Современная стоматология. - 2007. - №1. - С.66-71.
2. Смоляр Н.І. Аналіз захворюваності на карієс зубів у дітей Львівської області / Н.І. Смоляр, Е.В. Безвуско // Львівський клінічний вісник. - 2013. - №2 (2). - С. 56-60.
3. Задорожна І.В. Поширеність та інтенсивність карієсу зубів у дітей України: результати клініко-епідеміологічного обстеження / І.В. Задорожна, В.В. Поворознюк // Журнал «Боль. Суставы. Позвоночник». - 2014. - № 1-2 (13-14). - С. 26-29.
4. Савичук Н.О. Стан і перспективи розвитку системи надання стоматологічної допомоги дитячому населенню м. Києва / Н.О. Савичук // Современная стоматология. - 2011. - №4. - С. 148-151.
5. Руда І.В. Епідеміологія карієсу зубів у дітей віком 5-7 років м.Вінниці / І.В.Руда, О.І.Попова // Вісник проблем біології та медицини. - 2014. - Вип. 2, т. 2 (108). - С. 126-129.
6. Чухрай Н.Л. Показники карієсу молочних зубів у дітей шкільного віку / Н.Л. Чухрай // Вісник стоматології. - 2010. - №3. - С. 68-71.

Стаття надійшла
17.02.2016 р.

Резюме

Проведено аналіз ураженості карієсом тимчасових зубів та дослідження рівня стоматологічної допомоги дітям у дошкільних закладах м. Івано-Франківська. Результати дослідження показали, що поширеність карієсу тимчасових зубів у обстежених дітей становить, у середньому, $89,32 \pm 1,35\%$. Інтенсивність карієсу становить, у середньому, $3,17 \pm 0,48$ зуба, при цьому в дітей 2-річного віку ураженість карієсом зубів найнижча ($2,86 \pm 0,17$ зуба), а в дітей віком 4-х років – найвища ($3,71 \pm 0,11$ зуба). Аналіз окремих компонентів індексу кп показав, що кількість каріозних зубів (к), що припадає на одну дитину, становить, у середньому, $1,81 \pm 0,21$ зуба. Отже, частка запломбованих зубів серед обстежених дітей складає всього $42,90 \pm 1,36\%$, тоді як частка каріозних зубів становить $57,10 \pm 2,67\%$. Установлено, що показник РСД у обстежених дітей становить, у середньому, $42,9\%$, що характеризується як недостатній рівень стоматологічної допомоги.

Ключові слова: карієс, рівень стоматологічної допомоги, діти.

Резюме

Проведен анализ пораженности кариесом временных зубов и исследование уровня стоматологической помощи детям в дошкольных учреждениях г. Ивано-Франковска. Результаты исследования показали, что распространенность кариеса временных зубов у обследованных детей составляет, в среднем, $89,32 \pm 1,35\%$ при интенсивности $3,17 \pm 0,48$ зуба. При этом у детей 2-летнего возраста пораженность кариесом зубов является наиболее низкой ($2,86 \pm 0,17$ зуба), а у детей 4-х лет - наиболее высокой ($3,71 \pm 0,11$ зуба). Анализ отдельных компонентов индекса кп показал, что количество кариозных зубов (к), приходящихся на одного ребенка, составляет, в среднем, $1,81 \pm 0,21$ зуба. Следовательно, доля запломбированных зубов среди обследованных детей составляет всего $42,90 \pm 1,36\%$, в то время как доля кариозных зубов составляет $57,10 \pm 2,67\%$. Установлено, что показатель РСД у обследованных детей составляет, в среднем, $42,9\%$, что характеризуется как недостаточный уровень стоматологической помощи.

UDC 616.31:372](477.86)

LEVEL OF DENTAL CARE FOR CHILDREN IN PRESCHOOL INSTITUTIONS OF IVANO-FRANKIVSK

*O. Cherep'yuk**, *U. Stadnyk***

* SHEE "Ivano-Frankivsk national medical university"

** Lviv national medical university named after D. Galytskyi

Summary

Relevance of research. Nowadays dental morbidity is the most common among different age group diseases, and dental care is one of the most popular types of medical care, especially among children. This is because the prevalence of the dental diseases reaches 95.3% in children of the different regions of Ukraine. In this regard, the study of the structure of prevalence of caries and level of the dental health in children is quite important, because it will increase efficiency of the dental care and preventive measures for children living in a particular region.

The aim of the study. Study of the prevalence of caries of the deciduous teeth and dental care for children of preschool institutions of Ivano-Frankivsk.

Material and methods. To achieve this goal we examined 385 preschool children aged 2-5 years of Ivano-Frankivsk. For assessing the prevalence of caries of the deciduous teeth and necessity of treatment we determined the intensity of caries using index df. Separately we researched index of level of the dental care.

Research results. Analysis of the results showed that the prevalence of caries of the deciduous teeth of examined children is, on average, $89,32 \pm 1,35\%$. Characteristic of the prevalence of dental caries of the deciduous teeth was increased in the 2-4-year-old children ($88,65 \pm 1,21\%$ to $94,84 \pm 1,42\%$). In the 5-year-old children the prevalence of dental caries of the deciduous teeth decreases in comparing to the previous age group ($82,11 \pm 1,29\%$).

During the study of the prevalence of caries of the deciduous teeth of examined children it was revealed that caries intensity is, on average, $3,17 \pm 0,48$ tooth. Analysis of the separate components of the index df showed that the number of carious teeth (d) per one child is, on average, $1,81 \pm 0,21$ tooth.

Part of the filled teeth is only $42,90 \pm 1,36\%$ among examined children when the part of the carious teeth is $57,10 \pm 2,67\%$, which indicates insufficient level of the dental care. In determining the level of dental care in a group of examined children it was found that the index of level of the dental care is, on average, $42,9\%$. Moreover the highest value of the index ($45,2\%$) was revealed in the 3-year-old children.

With the age, the index of level of the dental care somewhat reduced in the group of 5-year-old children, its value is the lowest ($39,3\%$). However, despite of the slight variations in the different age groups of children, level of dental care in examined children was generally characterized as insufficient.

Conclusions. Consequently, the result of study revealed the high prevalence of caries with the average level of intensity of caries of the deciduous teeth in children of preschool institutions of Ivano-Frankivsk. The part of the teeth which are needed in treatment dominates on the filled teeth, indicating on the insufficient dental care in this group of children (level of the dental care = $42,9\%$).

Key words: dental caries, dental care, children.